

Redacția și Administrația:
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL” Lugoj.

Manuscrise nu se înapoiază.

Scrisori nefrancate se refuză.

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

APARE:
MĂRȚI, JOI și SÂMBĂTĂ.

Prețul de abonament:

Pentru Monarchie: pe 1 lună 1 cor.
pe 3 luni 3 cor. pe 6 luni 6 cor., pe
anul întreg 12 cor.; pentru România
și statele uniunii postale: 20 franci
pe an.

INSERTIUNILE

se acordă conform tarifului.

Un număr singuratic 10 bani.

DRAPELUL

Convocare.

În senzul §§-lor 23 și 26 din statute membrii «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român» se convoacă la

Adunarea generală ordinară

în Sibiu, pe zilele de 19 și 20 August st. n. 1905.

PROGRAMUL ADUNĂRII ESTE:

Ședința I.

Sâmbătă la 19 August st. n. la orele 11 a. m.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Înscrierea delegaților prezenți.
3. Raportul general al Comitetului central.
4. Alegerea comisiunilor:
 - a) pentru examinarea raportului general;
 - b) pentru cenzurarea socotelilor anului 1904 și a proiectului de budget pentru anul 1906;
 - c) pentru înscrierea membrilor.
5. Prezentarea eventualelor propuneri.*

La orele 12 m. inaugurarea Muzeului istoric și etnografic și deschiderea expoziției Asociațiunii.

Ședința II.

Duminică în 20 August st. n. la orele 10 a. m.

Ordinea de zi:

1. Raportul comisiunilor.
2. Întregirea comitetului central.
3. Fixarea locului pentru adunarea generală din 1906.
4. Dispoziții pentru verificarea procesului verbal.
5. Închiderea adunării generale.

La oarele 4 d. a. ședința festivă a secțiunii științifico-literare cu următoarea programă:

* Se observă, că eventualele propuneri au să fie prezentate în scris prezidiului Asociațiunii (în Sibiu, strada Morii Nr. 6) cu opt zile înainte de adunarea generală.

FOIȚA „DRAPELULUI”

Drag 'mi-e codru....

De Milo Rodenco.

== Foiță originală a «Drapelului». ==

Drag mi-e codru! Prin frunzișu-i
Suză soapte
Nerostite, fermecate,

Pe covor de earbă verde
Se alintă
Visurile deșteptate.

Tremurând se'ngână raza
Și s'ascunde
Prin tufișul plin de doruri,

Încercând să descifreze,
Frângă taina,
Nepătrunselor ecouri.

În liniștea vorbărească
Taine 'nvie,
Basmе vechi se intrupează,

Fluturi mari se sburdă'n aer,
Prin tufișuri
Licuricii schinteiază.

1. Distribuirea premiului Andreiu Mureșianu.

2. Discurs comemorativ asupra vieții și activității lui Timoteiu Cipariu, de Dr. Sextil Pușcariu.

3. «Cheia Turzii», comunicare istorică, de Silvestru Moldovan.

Sibiu, din ședința comitetului central al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român», ținută la 29 Iulie 1905.

Iosif Sterca Șuluțu m. p.,
președinte.

Ioan I. Lăpăduțu m. p.,
secretar II.

Lugoj, 23 Iulie (5 August) 1905.

Momentul adevărat tragic pentru cariera politică a contelui Stefan Tisza nu este că a ramas la alegeri în minoritate, ci că rămânând în minoritate a ramas totodată și fără partid.

Încercările de a susține cu mijloace artificiale solidaritatea colectivității dietale zise — bag-seama în ironie — «partid liberal» au mers cât au mers, până ce a scăpat Tisza de oneroasa grije a conduce un cabinet mofuz, dar de aici încolo n'au mai mers, căci așa zisul «partid» a scăpat din ghiare oala în jurul căreia se încălziau și hrăneau acei «deputați», pentru cari eră indispensabilă apartinerea la partidul dela putere. Acum deabea poate vedea țeara și în deosebi contele Tisza din ce elemente se compunea acea «majoritate», care în decurs de trei decenii a dirigit «voința» țerii.

Numai așa se poate înțelege că Tisza la aparență în mijlocul unui partid mare — deabea vre-o 30 mandate i-au lipsit ca să aibă majoritate absolută în dietă — a re-

mas singur. Scăpând oala cu carne din mână au pierit și «convingerile», cari țineau la olaltă pe acești nobili «părinți» ai patriei.

Și Tisza și-a și dat pe deplin seamă de această situație, căci numai așa se poate înțelege, că în momente atât de critice ca cele de față se retrage firea rezolută și resboinică a lui Tisza din luptă și dă slobodă calea totalei disoluțiuni a fostului partid de guvernament.

În ultimul articol din celebra sa serie spune Tisza pe față și fără încunjur, că dacă s'ar oferi partidului liberal prilej de a promovă cu ajutorul vre-unui factor oare-care descurcarea pe baza transacției dela 1867, este dânsul gata a nu face nici o piedecă și a se retrage de pe scena politică.

Și par'că s'ar fi convorbit: în aceeași zi în care a apărut acest articol al lui Tisza a apărut și articolul baronului Bánffy, în care invită pe «toștii» membri ai partidului liberal să se alature acțiunii deschise de coalițiune, ca «Viena» să nu mai aibă nici un factor în Ungaria, dela care să poată aștepta ajutor contra postulatelor coalițiunii.

Acest moment a și precipitat declararea pe față a procesului final de disoluțiune în sinul fostului partid guvernamental.

Tisza, care mai acum doi ani a intrat pe arenă cu atâta foc și energie, stă acum la o parte și privește cu mâinile în sin cum se reduce la zero partidul, care mai anul trecut formă «majoritatea» dietală, a cărei «voință» eră împiedecată în afirmarea sa prin năzbutiile obstrucțiunii.

Aforisme.

De Emil Isac.

== Foiță originală a «Drapelului». ==

Ertați păcatele inamicilor, precum ertați glumele prietinelor voștri. Inamicul fie om înstrăinat de sufletu-vă, și-l compătimiți dacă nu vă înțelege, îl persiflați de vă înțelege — dar nu doriți sângele lui.

Dacă soția naște, gândește că ești părinte prin actul acesta. Făcându-te că pînă nașterea soției, te gândești pe ste o viață, care s'a rupt din voi doi, legați de-o persoană prin sfințenia iubirei. Dacă soția îți naște fecior, ascute ruginita ta spadă, dacă naște fetiță, șterge fusul prăfuit. Din clipa nașterii gândește până la clipa morții copiilor tei.

Nu frumuseța să o prețuești în logodnică, ci virtuțile ei: modestia, cinstea și bogăția sufletească. Modestă e logodnica ta, dacă nu suride în oglindă; cinstită e, dacă nu pășește

Miercuri s'au și întrunit vre-o 30 deputați ai fostei «majorități», ca să pună la cale formele dizolvării totale a partidului și pe 17 August este convocată conferința de partid, care va fi, probabil, ultima conferință a așa zisului partid liberal, căci această conferință nu mai poate avea alt scop decât a constata în mod oficial trecerea din viață a partidului, care numai câtă vreme eră la putere putea avea aparența vieții, dar care s'a dovedit de un cadavru descompus în momentul când a căzut dela putere.

Negreșit, că dizolvarea partidului, care a deținut puterea publică trei decenii dearândul, este dejă în sine un eveniment important, a cărui importanță crește în criza actuală prin faptul, că încetând de a mai fi acest partid înceată și contrapondul, care a servit de legitimare formală pentru înjghebură coalițiunii opoziționale față de alegeri, cât și pentru susținerea acestei coalițiuni și după alegeri.

Se creează deci pe neobservate o situație nouă. Pentru momentul prin rămâne singură pe teren coaliția opozițională, care de aici încolo nu va reprezenta numai majoritatea dietală, ci totalitatea ei.

Altă întrebare este, că în această situație nouă mai are sau nu rost de existență coaliția opozițională. Răspunsul se așteaptă dela baronul Bánffy, dela care a emanat ideea formării unei noi coalițiuni a partidelor ce stau pe baza transacției dela 1867, va să zică a unei coalițiuni în direcția indicată de Tisza în ultimul articol al seriei sale.

cu rochia ridicată, și bogată în ale sufletului: dacă plânge de-o sârui.

*

Suferința este dorul după fericire.

*

Acei oameni, cari te 'ntreabă despre sănătate și nu despre dispozițiunea ta sufletească: sunt fățarnici. Te 'ntreabă despre sănătate, căci nu te cred sănătos, și nu te 'ntreabă despre dispozițiunea-ți sufletească, căci sunt convinși, că ești spirit îngust.

*

Cine cumpără și nu câștigă amorul, cine prețuește și nu cinstește iubirea unei femei, este bărbat stricat, bărbat, care nefiind în vigoarea tinereții sale sexuale, încearcă să câștige avantajile tinereții prin bani.

*

Viața este o roată fugindă: fuge un timp până la un loc și apoi cade la țernă.

*

Luna și femeea sunt una: amândouă revărsă farmec noaptea.

În curând vom vedea deci ce curs vor lua evenimentele, mai ales că baronul Bánffy, omul situațiunii, petrece de prezent pe moșia lui Andrásy, unde s'a dus anume ca să discute consecvențele situațiunii noi.

Tisza însă și-a încheiat rolul în mod tragic și astăzi este greu de prevăzut de va mai apărea vre-o dată pe scena politică, ori va fi de aici încolo condamnat la rolul de privitor din depărtare al evenimentelor ce se vor petrece pe arena vieții publice a țării.

Acest sfârșit tragic îi poate da ocaziune lui Tisza, să judece și cumpănească «procul negotiis» valoarea morală a unei majorități dietale sub actualul sistem. Dar nu numai lui Tisza îi recomandăm această temă, ci tuturor capetelor gânditoare din tabăra politicianilor maghiari.

Dela 1867 încoace, ba putem zice că dela 1861 încoace și-au bătut capul toți corifeii vieții publice maghiare, că ce sistem electoral să dea țării, ca naționalitățile nemaghiare să nu poată pătrunde în parlament.

Și acest gând negru preocupă și de prezent pe toți corifeii vieții maghiare politice, fiind vorba de reforma sistemului electoral.

Și toți ar trebui să înțeleagă, că după ce majoritatea populațiunii țării se constituie din naționalitățile nemaghiare, la acel rezultat dorit nu se poate ajunge cu mijloace curate!

Iar ce valoare are o majoritate dietală aleasă pe sprânceană prin falzificări, terorism și corumperi ne-o inviderează până la evidență chiar mirosul de cadavru ce-l răspândește de prezent partidul căzut dela putere.

Acest miros mortifer însă nu poate fi idealul nici unui adevărat bun patriot

Partidul «liberal» se stinge și nime n'are să-l deplângă, dar istoria lui ar trebui să servească de învățătură aceluia ce-i vor lua locul.

Soarta unei țări nu se poate asigura pe baza minciunii și falzificării, dovadă istoria morții rușinoase a partidului, care până erialaltăeri, îmbătat de posesiunea puterii, nu-și mai încăpea în piele!

Conferența partidului „liberal”. 23 membri ai partidului, zis liberal, au ținut Miercuri conferență în Budapesta ca să ia poziție față de acțiunea lui Bánffy, care tinde la ralierea partidului 67-iste. După discuție îndelungată au ajuns la convingerea, că partidul liberal nu mai poate exista ca atare. S'a decis să se convoace pe 17 August n. conferența regiolară a partidului liberal spre a hotărî: rămâne mai departe în viață partidul liberal pe lângă punctul sau de vedere de până aci sau se dizolvă fără însă a se alătura la nici o fracțiune politică existentă. Foarte mulți din «liberali» sunt de părere, ca partidul liberal desființându-se să se organizeze în cerc separat unitar, care să ia poziție expectantă și să se nizească la salvarea bazei din 1867.

Un Croat despre limba de comandă. În «N. Fr. Presse» scrie deputatul Dr. Miroslav Strizic din dieta croată-slavonă-dalmatină doi articoli magistrali despre raportul dintre Ungaria și Croația, arătând că nu fantoma «mânei vieneze», ci șovinismul nesă-

buit maghiar, care nesocotește postulatarele clare ale tranșacției ungarocroate, este cauza neînțelegerilor ce se ivesc atât de ascutit în zilele aceste critice între Ungaria și Croația.

Vorbind de limba de comandă scrie Strizic, că Croația n'are nimic în contra limbei de comandă germane câtă vreme se ține la aceasta ca postulatul al capacității de luptă și unității armatei, în momentul însă când se abandonează acest postulat e de sine înțeles, că toți Croații fără deosebire vor reclama limba de comandă croată pentru teritoriul croat. Autorul dovedește în mod clar dreptul neîndoios al Croației la limba croată. Apoi zice:

«Coalițiunii maghiare nu-i place reclamarea limbei de comandă croate, căci aceasta ar putea să îndemne și celelalte naționalități a cere introducerea limbilor lor ca limbi de comandă.

«Aceasta ar și fi pe deplin îndreptățit, căci dacă nu este de lipsă limba unitară de comandă pentru capacitatea de războiu și precizia prestațiunilor armatei, apoi este în interesul serviciului militar, ca trupele să fie comandate în acea limbă pe care o pricep și ca oficerii să comunice cu trupele în acea limbă pe care o pricep aceste și este tot în interesul serviciului militar, ca trupele fiecărei naționalități să fie instruite și comandate în limba lor».

Meeting antigrecesc în București. Mercuri la 2 August s'a ținut la București mare meeting antigrecesc, în care Românii au protestat energic contra atrocităților grecești asupra Românilor macedoneni. Au luat parte la meeting numeroase reuniuni și deputațiuni ale coloniilor macedo-române din toată țeara. Orașul a fost împodobit cu steaguri. Mai mulți deputați și fostul ministru de justiție Dissescu au ținut discursuri în cari au protestat contra crimelor grecești comise asupra Aromânilor. A produs mare senzație descrierea manoperelor grecești, făcută de profesorul Diamandi și de profesoara Dimonie din Salonichi. În fine s'a primit o rezoluțiune, în care se zice că infamiile grecești trebuie timbrate în public și trebuie ruptă orice relațiune cu Grecii. Pentru apărarea ambasadelor grecești s'au luat măsuri extinse.

Eată textul rezoluțiunii:

«Românii întruniți în ziua de 20 Iulie 1905 în marele meeting național în sala «Dacia», sub impresiunea sentimentelor de revoltă provocate de acțiunea anticreștină a patriarhatului și de actele făptuite de Greci sub forma celor mai criminale violențe față de frații noștri din imperiul otoman:

«protestează contra acestor acte și a complicității politice grecești cu patriarhia,

«înfierează purtarea echivocă a acelor Greci din Regatul României, cari profitând de o tradițională ospitalitate generoasă și binefăcătoare, incuragiază formarea bandelor grecești contra naționalității române.

«Față cu asemenea fapte, îndeamnă pe Românii de pretutindeni să rupă ori-ce fel de legături cu Grecii».

Amnestie politică.

Sub acest titlu cetim în «Pesti Hirlap» următoarele: «Guvernul conceput cu conducerea afacerilor curente se nizește cu apucături să-și câștige aderenții. Nu se mai îndestulește cu socialiștii liberi, ci-și extinde atențiunea și asupra închisorilor.

«Ni-se anunță, că guvernul a făcut cătră regele reprezentăție, ca la ziua natală să dea amnestie celor judecați pentru delicta politice.

«Această reprezentăție e interesantă și din cauza, că cei judecați pentru delicta politice sunt mai ales socialiști, dar afară de aceștia sunt în număr însemnat și agitatori naționaliști, judecați pentru agitațiuni în contra statului».

«Această companie se potrivește cu guvernul absolutistic».

Noi nu știm ce-i adevărat din vestea adusă de «Pesti Hirlap», aflăm însă de șoadă observarea, ce o face la călcăiul vestei. Și cum nu? Guvernele precedente numite «constituționale», va să zică *liberale*, au umplut temnițele cu bărbați, cari au avut curajul civic să se folosească de dreptul lor constituțional și să-și expună convingerile politice, iar guvernul actual, numit de actuala majoritate parlamentară «*absolutistic*», se zice că ar vrea, eventual la dorința regelui, să le rede libertatea.

Și «Pesti Hirlap» vorbește de companie, ce se potrivește! Ce să-i faci, dacă în Ungaria libertățile constituționale se potrivește mai bine cu absolutismul decât cu constituționalismul?

Schimb de copii.

Dela sucursala Hodmező-Vásárhely a Reuniunii de maghiarizare «D. M. K. E.» (= Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület) primim un comunicat, care ne reamintește un bun obicei din zilele apuse, care acum pare a se reinprospăta în serviciul maghiarizării, anume: Schimbul de copii.

Între bătrânii noștri trăesc mai mulți, cari și-au făcut educația «cu schimbul», adevărat au fost trimiși de părinți în o casă maghiară sau germană de pe teritoriu curat maghiar sau german și în schimb au primit în loc-le copii maghiari sau germani, ca astfel să învețe ai noștri mai ușor și mai ieftin limba maghiară sau germană, ear copiii maghiari și germani trimiși încoace limba română.

Schimbul acesta nu eră rezultatul vre-unui sistem politic, ci răspundea unei trebuințe adevărate a poporului. Cei-ce au simțit lipsa învățării limbii germane sau maghiare tocmai așa au căutat familii dispuse de schimb, ca și Maghiarii și Germanii, cari simțiau lipsa învățării limbii românești.

Șovinismul însă nu otrăvise bunul simț al populațiunii și Maghiarii doritori a-și crește copiii pentru cercuri mai largi de activitate tocmai așa simțiau trebuința învățării limbii românești și germane, precum simțiau Germanii și Românii dela noi trebuința învățării limbii maghiare.

Eră obicei bun și folositor.

Părinții, cari au dat și luat copii în schimb, se simțiau cu mult mai liniștiți, decât astăzi cei-ce plătesc bani grei pentru pension.

Mama privia cu dragoste la copilul luat în schimb și simția că tot binele ce-l face copilului străin va fi răsplătit cu belșug de mama copilului față de copilul propriu. Tablourilor ce ne trec pe dinaintea ochilor, când scriem aceste șire, le-am putea cu dreptul zice: Idile din zilele patriarhale!

Astăzi nu mai există decât sporadic acest obicei, căci vremile s'au schimbat.

Sub regimul șovinist este dogmă că copiii nemaghiari, ori au ori nu trebuință, trebuie să învețe limba maghiară, pe când copilul maghiar nu are să învețe altă limbă din patrie.

Astfel a devenit chiar imposibil schimbul de copii între Maghiari și cetățeni nemaghiari.

Cu atât mai mult ne surprinde văzând, că o sucursală a Reuniunii sudungare de maghiarizare vine cu reinprospătarea sistemului de schimb oferindu-ne copii maghiari, ca să învețe limba noastră, în schimb pentru copiii noștri ce-i trimitem la Hodmező-Vásárhely să învețe limba maghiară. Este lucru serios, ori numai moameală?! Nu știm. Dar ca oameni, cari nu bănuim bucurosi, ținem să aducem aici condițiile ofertului dela Hodmező-Vásárhely.

1. Numai cu astfel de familii doresc să între în legătură, cari oferă garanțe, că tractează copilul străin ca pe copilul propriu.

2. La schimb se va țineă cont ca copiii să fie schimbați între părinți de condiții sociale egale. Dar se vor lua

măsuri ca copilul schimbat să nu sufere în nici o privință.

3. Sucursala va lua în primire copiii la gară și îi va conduce la case precum și la școale. Va lua în primire banii trimiși, va cumpără cărțile de școală, revizite etc.

4. Va grijii ca într'o casă să nu fie doi copii de aceeași limbă națională.

5. Tot după aceste principii dorește să fie împărțiți și copiii maghiari pela casele noastre.

Comunicatul ce ni-se trimite mai subliniază, că la Hodmező-Vásárhely se vorbește o limbă curată maghiară, că are școale bune, anume un gimnaziu de stat, școală civilă cu 6 clase pentru băieți și fetețe, școale primare de stat și confessionale, anume: reformată, romano-catolică, unitară și izraelită, toate cu limba maghiară ca limbă de propunere. Mai departe amintește comunicatul, că mijloacele de comunicațiune, tren și vapor pe Tisa până la Seghedin, sunt foarte avantajoase.

Detalii servește în numele sucursalei dl Molnár Ferencz, învățător reformat în Hodmező-Vásárhely IV. ker. Deák Ferencz-utca Nr. 9.

Am adus aceste detalii din comunicatul ce l-am primit, ca eventualii doritori de a face schimb de copii să știe unde au să se adreseze, deși — o spunem franc — nu prea avem multă încredere în toată treaba. Nu ca și când nu am da cinstea ce se cuvine onorabililor cetățeni din Hodmező-Vásárhely, ci din motivul că nu credem că sub actualul sistem politic șovinist se vor găsi cetățeni în Hodmező-Vásárhely, cari vor fi dispuși să-și trimită copiii încoace pentru a învăța românește, — deși nu încapă înțelegându-l — nu le-ar strică să învețe românește în bine înțelesul lor interes.

Dar nu credem. Și schimbul are haz numai în cazul de reciprocitate. La caz contrar nici vorbă nu poate fi de schimb.

Vom vedea ce se alege din toată treaba. Rugăm însă pe on. noștri cetățeni, ca la caz ca unul sau altul, ori vre-un cunoscut al lor ar încerca schimbul de copii oferit, să nu întârzie a ne comunica rezultatul.

Numai așa putem judeca în cunoștință de cauză inițiativa luată de sucursala «D. M. K. E.» din Hodmező-Vásárhely.

Războiul ruso-iaponez.

Rușii perd teren.

Autoritățile rusești — de silă bucurosi — au lăsat întreg ținutul de lângă marea Ohocki în mâinile armatei iaponeze, ce debarchează pe țărm spre a intra în Mangiuria. Astfel Rusia a pierdut toate căile ce conduc la Oceanul pacific. Autoritățile rusești s'au convins că apărarea țărmurilor mării e imposibilă și astfel nici n'au mai încercat să se opună armatei iaponeze. Până acum Iaponezii au depus pe țărm la golful Kastriy 30.000 oameni cu 72 tunuri. Aceștia au de gând să ocupe ținutul Amurului de jos.

Ocuparea insulei Sachalin.

Insula Sachalin poate deja să fie considerată ca ocupată de Iaponezi. Oficiile postale rusești de pe insulă și-au sistat activitatea.

Pertractările de pace.

Witt e, plenipotențiul Țărului pentru a începe la Portsmouth (America) pertractările de pace cu plenipotențiul împăratului iaponez, a sosit deja la New-York.

Poporul iaponez pretinde — zice un distins jurnalist iaponez — dela Rusia cel puțin 750 milioane dolari despăgubire de războiu, supremația asupra Coreei, anexarea insulei Sachalin la Iaponia, anexarea Portului-Arthur și a portului Dalny la Iaponia, calea ferată din Mangiuria oștică să treacă în administrația Iaponiei, Wladivostok să devină port neutral.

Nici un guvern iaponez nu poate încheia pace fără a câștiga dominați-

nea nefermura a Japoniei asupra mării japoneze.

Dacă războiul mai continuă, Iaponia va cere dela Ruși și Wladiwostok-ul precum și alte concesiuni. Rusia trebuie să părăsească definitiv Asia ostică.

Informațiuni.

Hymen. Astăzi, Sâmbătă, are loc la Brașov cununia bisericească a dlui Dr. Constantin Missits, avocat în Lipova, cu dsoara Valeria Branisce, sora directorului ziarului nostru. — Sincere felicitări!

Deșteptarea Românilor din Basarabia. Treizeci și șapte frunziși români din Basarabia s'au întrunit la Chișineu și au scris o sumă de 30.000 ruble (114.000 coroane) pentru înființarea unei tipografii și a unei reviste săptămânale române. Totodată au trimis ministrului de interne rusesc o petiție, cerând autorizația legală pentru înființarea tipografiei și a revistei.

Petrecerea meseriașilor români din Lugoj. În fiecare an petrecerea de Sf. Ilie a meseriașilor români din Lugoj a fost cea mai reușită și cea mai cercetată petrecere românească în Lugoj. Cu bucurie adevărată constatăm, ca așa a fost și în anul acesta. Grădina otelului «Concordia» a fost plină de public românesc din toate clasele societății noastre. Petrecerea a fost foarte animată și a ținut până la orele 3 după miezul nopții. La succesul desăvârșit a contribuit în mare măsură corul Reuniunii noastre de cântări, care a executat mai multe cântări alese: «Hora Dobrogeană» de Spacovici, «Eu mă duc codrul remâne», «Românașului îi place» de T. Teodorescu, «Fără număr» de I. Candella, «Marșul regal» de Musicescu etc., învăpăind inimile cu dulceața muzicii noastre naționale și stârnind aplauze abundante. Despre rezultatul material vom aduce raport în unul din Nrii viitori.

Suplinire. Medicul «Casei districtuale lugojene pentru ajutorarea morboșilor» domnul Ignatie Hüpsch se duce la 7 August n. pe trei săptămâni în concediu și pe timpul acesta serviciul lui îl împlinește domnul Dr. Iacob Klein.

Telefon între Budapesta și București. În Septembrie se va da circulației linia telefonică Budapesta—București, a cărei construcție e în curs.

Artistă română distinsă. D-soara Mariora Vetură, fiica bătrânului ziarist și autor dramatic Gr. Ventura, a obținut la concursul de tragedie ce a avut loc la conservatorul din Paris premiul I cu unanimitate la tragedie și premiul II la comedie.

Un milion de emigranți la America. În cursul anului financiar din urmă — dela 1 Iulie 1904 până la 30 Iunie 1905 — au emigrat în America peste un milion de persoane (precis 1,061.659), cu 250.000 persoane mai mult decât în anul financiar 1903/4. Luând în considerare diferențele țeri europene, mai mulți au emigrat din Austro-Ungaria și anume peste 200.000. Emigranții ungureni au intrat mai ales ca muncitori în fabricile și băile din statele de răsărit ale Americii. În timpul mai nou statele de mează țeri voesc să atragă pe ungureni la sine, fiindcă au mare lipsă de muncitori la lucrul câmpului.

Suferințele papei. Nu de mult se răspândise zvonul că Papa e bolnav. Acum se anunță însă din Roma, că Papa nu-i bolnav, dar suferă mult de arșița cutropitoare. Medicul Dr. Lapponi i-a spus Papei să se mute în turnul lui Leo IV și acolo să petreacă vara. Papa însă n'a vrut. Papei i-ar plăcea mult să petreacă vara în Veneția, sau în Castel Gondolfo, sau în Monte-Casino, dar nu poate, pentru că — cum stau astăzi trebile — Papa trebuie să rămână până la moarte în Vatican. Cei din jur văd cât de mult suferă Papa în Vatican și unii îl îndeamnă să meargă undeva peste vară, dar Papa le răspunde: «Încă nu se poate».

O prinsă... în mare lipsă de bani. Fosta prinsă Stefania, odinioară soția

moștenitorului (decedat) de tron Rudolf, care s'a măritat apoi cu contele maghiar Elemér Lónyay, e în mare criza de bani și s'a hotărât să-și vândă juvarele. Tatăl ei, regele Leopold al Belgiei, e supărat pe ea și nu vrea să-i dea nici partea de moștenire dela mama ei, nici apanajul obicinuit, ear regele nostru nu vrea să erte princesei că s'a măritat după un bărbat de rang mai inferior, adecă după contele Lónyay. Nu-i deci mirare, că fosta prinsă Stefania e în mare lipsă de parale.

Starea sâmbănărilor în străinătate. Conform datelor oficiale, în Germania sâmbănărilor de toamnă promit recoltă bună mijlocie. Grâul prosperează mai bine decât se cerea. Cartofii prosperează bine. Hemeul e frumos. În Franța furtunile dese au produs în multe locuri pagubă mare în sâmbănări. Recolta e totuși mulțumitoare și mai ales în privința paielor e favorabilă. Viile promit recoltă bună și bogată. În Elveție sâmbănățiile se află în stare bună, deși sunt mai slabe ca în anul trecut. Grâul a suferit din cauza ruginei. Omidele au făcut multă pagubă la pomi. În Dania starea sâmbănărilor e mulțumitoare. În Spania rezultatul secerișului e mai bun decât în anul trecut.

Călătorie dela Brașov la Sibiu... cu automobilul. Dl Petru Popovici din Brașov a făcut zilele trecute — însoțit de profesorul Petru Roșca și de artistul dramatic Zaharia Bârsan — o călătorie la Sibiu cu automobilul, luând drumul peste Făgăraș. Distanța de 120 kilometri dela Brașov la Sibiu au parcurs-o în 3 ore. Dl Popovici când și-a cumpărat automobilul, a făcut călătoria dela Viena la Brașov earăși cu automobilul, în timp de trei zile.

Ce nu poate zălogi executorul. Când executorul vine la casa omului ca să zălogească obiectele și vitele dela casa pentru datorii sau contribuție, el nu poate zălogi vestmintele de lipsă și hainele de pat, nici mijloacele de traiu pentru 15 zile, nici lemnele de încălzit pe 15 zile, nici vasele din bucatărie, nici uneltele trebuincioase pentru economi (coase, greble, sape). Dacă omul are numai o vacă sau 4 oi ori capre, executorul nu le poate zălogi, nici fânul de lipsă pentru hrana lor vreme de 4 săptămâni. Semințele de sâmbanat încă nu le poate zălogi, decât numai dela 5 hectolitre în sus.

Reprezentare teatrală în Brad. Tinerimea studioasă română din Brad și jur aranjează la 6 August n. 1905 «Serată teatrală declamatorică», împreună cu dans, în favorul fondului de premii dela gimnaziul român gr.-or din Brad. Ofertele marinimoase să se trimită pe adresa casarului Adam Damian contabil la «Crisana». Program: 1. «Uciagașul fără voce» de Gr. Alexandrescu, declamată de dl Stefan A. Albu. 2. «Jidanii și hoții», anecdotă de T. Speranță, predată de dl Iuliu Giurgiu. 3. «Unde dai și unde creapă», comedie în 2 acte de Alexandru Cosmar, localizată de Iuliu Popescu. 4. «Herșcu Boccegiu», cântoneta comică de V. Alecsandri, predată de dl Aurel Rimbăș.

Tradare de patrie. Doi soldați francezi Besse și Pelissier au vândut Italiei planurile de mobilizare ale unui corp de armată franceză pentru suma de 400.000 franci. Prin aceasta au comis tradare de patrie și vor fi aspru osândiți.

Foc mare. În căldurile înabușitoare, ce cutropesc acum țeara, nu-i mirare dacă se întâmplă foarte des focuri mari. După orașul Szepesváralja a fost acum cuprins de focul mistuitor orașul Bártfa. Aici au ars 42 case și 98 edificii laterale. Un om a fost grav rănit. 164 familii au rămas fără adăpost. Paguba e de 240 mii coroane.

Moștenire de 75 milioane coroane. Un cetățean ungar, cu numele Weisberger, care emigrase în etate de 12 ani la America, a murit zilele aceste și a lăsat urmașilor sei, cari trăiesc în Ungaria, 15 milioane dolari (75 milioane coroane).

Furt de 2 milioane. Acum doi ani Bulgaria comandase din Rusia bancnote de 20 franci în valoare de mai multe milioane. Banii au fost închiși într'o ladă și expediți la Sofia. Pe drum cineva a furat din ladă banc-

note în valoare de 2 milioane franci. Acum s'a dat de urma banilor furati. Anume s'a aflat la o femeie din Zamlin 412 banonote false. Femeia a fost arestată. Au mai fost arestate la Mitrovița încă 3 persoane, la cari s'au aflat bancnote false. La aceste bancnote sunt falsificate numai subscrierile. Și chiar falsificarea subscrierilor arată că bancnotele au fost furate din lada trimisă din Rusia. Anume: bancnotele au fost trimise din Rusia fără subscrieri, având apoi guvernul din Sofia să le provadă cu subscrieri. Cercetarea continuă. Se crede, că bancnotele au fost furate încă în Rusia.

Nelencire. Soția marelui comerciant Marcu Klauber din Ozora (com. Torontal) s'a suit cu sora ei de 11 ani și cu birjarul bărbatului ei într'o luntre și au voit să treacă Timișul. Când erau la mijlocul ruiului luntrea s'a răsturnat și toți 3 au căzut în apă și s'au înecat.

Păstor trăsnit împreună cu ciurda sa. Cetim în «Gaz. Trans.»: În comuna Pusza Szt. János din Ungaria, după o furtună mare, s'a deslănțuit zilele aceste o furtună grozavă. Fulgerile au trăsnit mai multe case aprinzându-le, ear trei oameni au murit loviți de fulger. În hotarul comunei un păstor păzia o ciurdă de vre-o 20 vaci. Ca să se scutească de viscol și ploaie s'a adăpostit sub coroana frunzoasă a unui stejar. Aici însă l-a ajuns fulgerul și l-a omorât cu toată ciurda sa.

Pedeapsă strictă. Tribunalul din Viena a pedepsit — zice ziarul «Csasz» — pe maiorul Vielovski la degradare, la perderea titlului de nobil și la 7 ani temniță, pentru că a eliberat prin diferite mijloace mai mulți feciori dela serviciul militar. Complicele lui, căpitanul Aht, a fost condamnat la 4 ani temniță.

Concurs.

Internatul Pavelian de fete în Beiuș, împreună cu școala civilă.

În acest internat se primesc eleve atât gr.-cat. cât și gr.-or. române.

Taxa de internat e: 300 cor. la an, plătite în 4 rate egale.

Pentru suma aceasta primesc elevele proviziunea întreagă: locuință, vipt, (dejun-cafea, de 10 ore, prânz 4—5 pi-se, de 4 ore, cina 2 ples-) încălzit, imnab, spal, medic, educație morală-religioasă, instrucție specială în studiu, declamare, cânt, diferite destinații: lucru de mână, economie casnică, practică în bucatărie, conversații în limba română, maghiară, germană, la dorință expresă și franceză.

Primesc uniformă o haină, 2 șurțe în formă de haină, 2 palării și o mantă mai groasă. Taxa și didactul pentru școala civilă e cu totul: 18 coroane. Apoi numai cari voiesc special: pentru instrucția în pian 3 jumătăți oră la săptămână și în fiecare zi ¼ oră exercițiu, 6 coroane la lună. Asemenea țimbală. Pentru franceză câte 2 coroane la lună. Pentru violină 6 coroane la lună. Pentru limba latină asemenea 6 coroane la lună. Elevele mai au să supoarte speșele pentru cărțile trebuincioase, material de lucru de mână, pentru material de scris, de desemn, pentru instrucție în dans.

În internat se primesc: eleve de cl. I—IV civilă, cari vor cercetă școala civilă publică în internat, și eleve pentru cl. I—IV. elementară, cari vor cercetă școala elem. popor. de stat din loc.

Petițiunile au de a se instrui: 1) carte de botez; 2) testimoniu școlastic; 3) atestat medical; 4) atestat de vaccinare.

Recurse sunt a se trimite până în 20 August sau Preaveneratului Ordinariat gr.-cat. Orădan, sau direcțiunei internatului în Beiuș.

Elevele primite au să aducă cu sine: albituri și fuste, din fiecare câte 6 bucăți (din fuste 3 să fie din barchet colorat) 12 părechi de ciorapi negri, 12 batiste; 1 umbrelă mare; 2 părechi de ghete inalte, de tot noi; o mantă de primăvară-toamnă de coloare vântată sau neagră, haine de casa: 2 de creton, 2 din barchet și 1 din ștofa de iarnă, de tot durabile, 1 plapomă cu 2 învalitoare; 2 perini cu 4 fețe albe, 2 șurțe în formă de haină, 1

maramă de iarnă, 2 cearșafuri, 6 ștergare, 1 față de masă cu 6 șervete mari, 2 pepene (1 rar, 1 des), 1 perie de dinți.

Elevele din cl. II, III, IV civilă să-și aducă câte 1 ramă rotundă de brodat.

Fiecare elevă să aducă în două exemplare conșcrierea tuturor obiectelor, cari au să fie bine însemnate cu cerneală chimică, cu numărul care-l va indica direcțiunea internatului. Pentru obiectele rele sau neînsemnate internatul nu primește responsabilitate.

Părinții sunt rugați, ca să provadă elevele cu toate vestmintele și obiectele necesare, căci altcum ele vor duce lipsă, neputând ținea ordinea recerută în vestmintele lor.

Se notează, că internatul e așezat în loc frumos și sănătos, la poalele dealurilor.

Atât internatul cât și școala civilă e inzeștrată atât material cât și spiritual conform recerințelor timpului.

Elevele primite au să se prezenteze la internat în 4—8 Septembrie 1905, căci tot atunci va fi înscrierea și în școli.

Direcțiunea internatului.

VARIETĂȚI.

Mărimea valurilor. În Oceanul pacific cele mai mari valuri sunt de 14 metri înalte, de 229 metri lungi și durează 16 secunde. În Oceanul Atlantic valurile ajung la înălțime de 13 metri, sunt lungi de cel mult 277 metri și durează 11 secunde.

Memento mori. La Ovreei din Orient e răspândită credința, că cine moare în Palestina ajunge mai sigur în raiu, iar cine moare în Erusalim, ajunge în raiu cu toată siguranța. De aceea multe femei ovreice, ajungând la etatea de 60 ani, își părăsesc patria și familia și merg la Erusalim, unde așteaptă cu nerăbdare să moară. Toată ziua le vezi pe aceste babe în sinagoge, închinându-se, iar dela procesiunile religioase nu lipsesc nici odată. Grija cea mai mare a lor este, când sosesc la Erusalim, să-și cumpere loc de mormânt și — fie cât de sărace — plătesc 50—150 franci pentru un loc de mormânt. După aceea își sapă vesele mormântul și așteaptă în liniște moartea.

A apărut:

Album de brodării și țesături românești, compus și editat de Minerva Cosma. Proprietatea Mariei Cosma. Quart mare, elegant compactat cu XXI foi artistice executate. Prețul 16 coroane.

Cursul pietei Lugoj.

M ar f a	frunza	
	coroane	bani
Grâu prima calitate	90	14 40
» de mijloc	85	13 60
Săcară prima calitate	80	12 —
» de mijloc	75	11 60
Orz prima calitate	80	10 60
» de mijloc	75	10 —
Ovăș prima calitate	45	14 80
» de mijloc	40	13 60
Cucuruz prima calitate	85	16 20
» de mijloc	85	15 60
» nou	10	—
Făină 0.	75	26 60
» prima	72	25 80
» albă	70	24 80
» brună	68	24 20
Orez	1-40	48
Gris	80	32 —
Arpăcaș	70	36 56
Mazăre	90	40 48
Lințe	85	60 48
Fasole	80	34 36
Mălaiu mărunț	70	— 40
Cartofi	—	9 10
Fân prima calitate	—	4 —
» de mijloc	—	3 50
Paie	—	2 —
Stejar	—	6 20
Carbuni de peatră	—	4 40
» de Petroșeni	—	4 —
Oloiu de rapia	—	80 96
Lumini de stearină	—	80 84
» topite	—	—
Săpun	—	80 72
Carne de vită I. calitate	—	1 20
» II.	—	1 12
Unsoare de porc	—	1 76
Sămânță de chimin	—	84 —
Sare, bucăți	—	22 —
Zăhar	—	92 —
Vin	—	80 —
Spirt I.	—	15 —
» II.	—	14 —

„CIACOVANA“

Institut de credit și economii
Ciacova.

Direcțiunea institutului de credit și economii «CIACOVANA» în Ciacova publică concurs pentru ocuparea postului de

Comptabil.

Salar anual coroane 1600.—
Locuință în natură la institut, care constă din 4 chilii, culină, cameră și pod.

La caz dacă direcțiunea nu va mai putea da locuință în natură, atunci primește comptabilul 300.— coroane în bani pentru locuință.

Tantiemă statutară.

Cei ce doresc a reflecta pentru dobândirea acestui post au să documenteze, că au absolvat școala comercială, cu examen de maturitate, și să poseadă limba română, germană și maghiară perfect în vorbire și scriere.

Rugărilor sunt a se adresa direcțiunii institutului «Ciacovana», Csákova, până inclusive 20 August 1905 st. n.

Numai cei cu praxă de bancă vor fi luați în combinație.

Nou alesul va avea să-și ocupe postul necondiționat la 1 Septembrie 1905 st. nou.

Ciacova, din ședința Direcțiunii, ținută la 1 August st. n. 1905.

Direcțiunea institutului
«Ciacovana».

Nr. 156 (2—1).

Oltoii
de vânzare

Aduc la cunoștința On. proprietari de vii, că începând cu 15 August 1905 și până la 1 Octombrie pun în vânzare 80 mii de oltoii de prima calitate și cu prețurile cele mai reduse.

A se adresa la cultivatorul de vii

Vasile Vancu,

in Kládova

u. p. Ménes — (Comitatul Arad).
Nr. 157 3—1.

Dela primăria orașului Lugoj.

Nr. 6812.
ad. 1905.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că preliminarul orașului Lugoj compus pe anul 1906 este expus spre vedere publică începând din 30 Iulie a. c. în decurs de 15 zile, adică până în 13 August în cancelaria contabilității orașului și se poate vedea în timpul sus indicat în decursul orelor oficiale.

Lugoj, 28 Iulie 1905.

Marsovszky,

P. P. 26 (3—3).

primar.

Lemne de foc

sunt de vânzare în pădurea dela Sarazanl, 1 oră depărtare dela Lugoj. Vânzarea se începe dela 1 August și anume în grămezi de 150 cm. înălțime.

1 Mt. gorun și carpin în prisme	5 cor.	50 bani
1 » stejar	5 »	— »
1 » gorun și carpin » oblețe	4 »	50 »
1 » stejar	4 »	— »
1 » mesteacăn	3 »	— »
1 » plop	2 »	50 »
1 car crengi	dela 1 cor.	— 2 » 50 »
1 » folturi	» 1 »	— 1 » 50 »

Tiduli se pot scoate în pădure.

Nr. 152 (3—3)

Administrația de păduri:

Baierdorf și Biach, Balinț.

Dr. Constantin Ignea,

medic univ., operator, etc.

și-a început praxa medicală în Lugoj.

Orele de consultațiune: 10—11 a. m. și 2—4 p. m.

la locuința sa din palatul institutului „Poporul“,

Piața Isabella.

Nr. 121 (x—16).

A apărut Nr-ul 4 din

„Banatul“

Foaie pentru poporul român.

Proprietar și redactor responsabil: Dr. Valeriu Branisce.

CONTINUTUL:

Moșia.

Internatul din Lugoj.

Concurs.

Toma Alimoș.

Povestea neamului: Năvălirea

barbarilor; Goții, Hunii, Gepizii,

Slavii, Avarii, Bulgarii, Ungurii.

Graiul bănățenesc.

Noutăți.

Din lume: Revoluția din Rusia;

Războiul ruso-iaponez.

Convocări.

Bibliografie.

Concurs.

Cursul pieței Lugoj.

Redacția și Administrația: Lugoj, strada Timișorii Nr. 7. — (Hotel Posta).

Prețul de abonament:

Pe trei luni 1 coroană, pe jumătate an 2 coroane, pe anul întreg 4 coroane.

Prețul unui exemplar 2 cruceri, 4 fileri.

Bilz Naturheilmittel

Cel mai excelent sfetnic în toate cazurile de boală pentru casă și familie. Cel mai bun medic de casă, infalibil și practic. Cartea aceasta să nu lipsească din nici o familie, în care se cetește nemțește.

Red. (x—5.)

Prețul opului în ediția de 1 volum cor. 19-20 bani. Prețul în ediția de 3 volume cor. 30 —

Solviri în rate — se admit.

Cereți prospecte gratuite și franco, dela Rezentantul general:

Reformschriftsteller
Schmall Viena (Wien) VII 3.

Pravul Bauer

patentat

Mijloc excelent și sigur pentru combaterea incendiilor

probat și aprobat

de autoritățile publice

se poate câpăta

în cantități mici și mari

la ferăria

Anton Haberehrn

Nr. 10 (x—56)

Lugojul-român

vis-à-vis de cafeneaua »Corso«

Provocare și apel

cătră on. conducere a comitatului Caraș-Severin, cătră magistratul orașenesc și cătră proprietarii de realități, etc. etc.

E supremă necesitate a aduce respectuos și conștient din nou aminte on. public **Pravul de stins al lui Bauer**, înainte de a se întâmpla eventuale catastrofe. Pravul acesta oferă și a oferit cel mai favorabil, aprobat și eficient mijloc contra incendiilor băntuitoare.

Se recomandă fiecăruia a cumpara acest prav. Despre modul de folosire se dau bucurosi deslușiri în localul de vânzare amintit mai sus.

Reclama

Reclama stabila, efectuoasă și practică este sufletul, factorul dător de viață al fiecărei fabrici, întreprinderi și afaceri comerciale. Cum, unde și când poți publica anunțuri mai cu efect, mai bine și mai eficient, te poți informa la

Expeditia de anunturi

Iulius Leopold

Budapesta, VII, Erzsibet-körut 54.

unde se poartă grije cu deosebită cunoștința specială în mod conștient, punctual și eficient, de inserate și reclame în toate foile din Budapesta, din provincia și din straiatate, precum și în calendare.

Red. (x—27)

Preliminare de sposesi planuri gratis.

COMPOSITIONI MUSICALE de C. Porumbescu

se află de vânzare la

REDACȚIA „DRAPELUL“

cu următoarele prețuri:

Imn de urare, pentru 2 voci și pian. . . 50 bani.
Hora Prahovei, pentru pian . . . 50 »
A căzut o rață lină, p. 2 voci și pian . 50 »
Fluturăș de noapte, polcă p. pian . . . 50 »
Frunză verde mărgărit, p. voce și pian 50 »
Pe câmpiile Stupceli, polcă p. pian . . 50 »
Fata popii, p. voce și pian . . . 50 »
Basme lăzene, vals p. pian . . . 1 cor. 50 »
Uvertură la „Crai nou“, p. pian 1 » 50 »
Baladă, pentru violon și pian 1 » 25 »
O roză vestejită, p. voce și pian 1 » —
Tupiuș prin năgăruș, polcă p. pian 50 »

La comanda prin post este de a se ațura 10 bani pentru costul postal de bucată.

Comandele sunt a se face direct la

Redacția „Drapelul“ — Lugoj.